

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1195/2023
08.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић, Александра Степановића и Тајјане Вуковић, чланова већа, са саветником Врховног суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва КТЗ.бр.892/23 од 27.10.2023. године, поднетом против правноснажне пресуде Вишег суда у Ваљеву Кж1 32/23 од 10.05.2023. године, у седници већа одржаној дана 08.11.2023. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва КТЗ.бр.892/23 од 27.10.2023. године и **УТВРЂУЈЕ** да је правноснажном пресудом Вишег суда у Ваљеву Кж1 32/23 од 10.05.2023. године учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, у вези члана 4. ЗКП, у корист окривљеног АА.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеву К.бр.410/22 од 10.01.2023. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. КЗ и изречена му је условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од осам месеци а која казна се неће извршити уколико окривљени у року проверавања од једне године од дана правноснажности ове пресуде не учини ново кривично дело.

Истом пресудом окривљени је обавезан на плаћање трошкова кривичног поступка а оштећене су упућене на парницу ради остваривања имовинскоправног захтева.

Пресудом Вишег суда у Ваљеву Кж1.бр.32/23 од 10.05.2023. године усвајањем жалбе браниоца окривљеног преиначена је пресуда Основног суда у Ваљеву К.бр.410/22 од 10.01.2023. године, тако што је Виши суд у Ваљеву против окривљеног АА „на основу члана 422. тачка 3) ЗКП“ одбио оптужбу да је учинио кривично дело

угрожаваће сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. КЗ. Истом пресудом одлучено је да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда о чијој висини ће првостепени суд донети посебно решење.

Јавни тужилац Врховног јавног тужилаштва поднела је захтев за заштиту законитости КТЗ.бр.892/23 од 27.10.2023. године само против правноснажне пресуде Вишег суда у Ваљевоу Кж1.бр.32/23 од 10.05.2023. године, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП у вези са чланом 4. „и чланом 422. став 1. тачка 3) ЗКП“ и члана 438. став 1. тачка 1) у вези члана 437. став 1. тачка 1) и у вези члана 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев на основу члана 492. став 1. тачка 3) ЗКП и утврди да је правноснажном пресудом Вишег суда у Ваљевоу Кж1.бр.32/23 од 10.05.2023. године, учињена повреда закона у корист окривљеног у смислу члана 485. ЗКП.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоцу окривљеног АА – адвокату Радославу Тадићу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажну пресуду против које је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Поднетим захтевом јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва се истиче да је одлуком Вишег суда у Ваљевоу Кж1 32/23 од 10.05.2023. године учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП у вези члана 4. ЗКП и указује да је суд „у смислу члана 422. став 1. тачка 3) ЗКП“ у односу на окривљеног одбио оптужбу сматрајући да има места примени члана 4. ЗКП односно да се ради о пресуђеној ствари имајући у виду да је јавни тужилац по првобитној пријави оштећених која је поднета 10.10.2018. године већ поступао сачинивши службену белешку из чије садржине прозилази да је јавни тужилац закључио да пријављени догађај не садржи обележја кривичног дела за које се гоњење предузима по службеној дужности, а по ставу јавног тужиоца наведена службена белешка није мериторна одлука која може довести до пресуђене ствари, нити је оштећени поучен о својим правима у смислу члана 51. ЗКП јер није имао сазнања о наведеном поступању јавног тужиоца. По ставу ВЈТ након што су оштећени ангажовали другог пуномоћника – адвоката који је поднео кривичну пријаву 23.02.2021. године и по којој је јавни тужилац поступао и подигао оптужни предлог Кт 315/22 а првостепени суд је правилно поступао на основу наведеног оптужног акта и окривљеног огласио кривим те га осудио. Другостепени суд је својим поступањем повредио закон у корист окривљеног изрекавши одбијајућу пресуду из разлога што се по ставу суда ради о „пресуђеној ствари“, те тако погрешно применио члан 4. ЗКП и наведене одредбе за изрицање одбијајуће пресуде.

Захтев за заштиту законитости је основан.

Из списка предмета произилази да је заменик јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Ваљевоу сачинио службену белешку Ктр.бр.2695/18 од 17.10.2018. године у којој је наведено да нема места покретању кривичног поступка поводом извештаја ПУ Ваљево бр.371/18 а сачињеног у вези пријаве коју је поднела ББ из ... у вези догађаја од 10.10.2018. године из разлога што сматра да у конкретном случају не

произилази основана сумња да се ради о било ком кривичном делу које се гони по службеној дужности. Пуномоћник оштећених ВВ и ГГ је дана 23.02.2021. године у вези истог догађаја поднео кривичну пријаву против АА због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. КЗ, која пријава је достављена истом Основном јавном тужиоцу у Ваљево који је дана 09.03.2022. године поднео оптужни предлог Кт.бр.315/21 против окривљеног АА због постојања основане сумње да је извршио кривично дело угрожавање сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. КЗ на штету оштећених тада малолетних ВВ и ГГ чији је законски заступник њихова мајка ББ, по ком оптужном акту је суд поступао и првостепеном одлуком окривљеног огласио кривим.

Врховни суд сматра да службена белешка која је у конкретном случају сачињена од стране јавног тужиоца није акт нити одлука која стиче својство правноснажности, те стога у смислу члана 482. став 1. ЗКП и не може бити предмет испитивања по захтеву за заштиту законитости. Не испитујући дакле и не оцењујући акте јавног тужиоца из његове надлежности, Врховни суд налази да је заменик јавног тужиоца требало да поступи по пријави ББ у вези извештаја ПУ Ваљево број 371/18 и сходно својој оцени у складу са одредбама ЗКП донесе решење о одбацивању кривичне пријаве, те сагласно члану 51. ЗКП о томе обавести оштећену. Имајући у виду да у конкретном случају није донета одлука јавног тужиоца у складу са одредбама ЗКП у смислу даљег тока кривичног поступка по првобитно поднетој кривичној пријави, не може се говорити о пресуђеној ствари ни о примени начела „ne bis in idem“ прописаног чланом 4. ЗКП.

Имајући у виду изнето, Врховни суд налази да је Виши суд у Ваљево као другостепени преиначујући првостепену пресуду на начин што је према окривљеном одбио оптужбу да је учинио кривично дело угрожавање сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. КЗ из разлога што у конкретном случају има места примени начела „ne bis in idem“ учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП у вези члана 4. ЗКП имајући у виду да је погрешно утврдио постојање околности да је у конкретном случају ствар већ правноснажно пресуђена.

Стога је Врховни суд, имајући у виду наведено, усвојио као основан предметни захтев, те је, како је захтев поднет на штету окривљеног, на основу члана 492. став 1. тачка 3) и члана 493. ЗКП утврдио да је побијаном правноснажном пресудом Вишег суда у Ваљево Кж1 32/23 од 10.05.2023. године учињена напред наведена повреда закона јер је одбијена оптужба против окривљеног АА, па је ова одлука у крајњем исходу у корист окривљеног, при томе не дирајући у правноснажност наведене пресуде.

Записничар-саветник
Весна Зарић,с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић